

Riigikogu maaelukomisjoni istungi protokoll nr 11

Tallinn, Toompea

Teisipäev, 06. juuni 2023

Algus 14.00, lõpp 15.15

Juhataja: Urmas Kruuse (esimees)

Protokollija: Kiia Väli (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Arvo Aller, Züleyxa Izmailova, Aleksei Jevgrafov, Rene Kokk, Mairo Ruusmann, Andrus Seeme

Komisjoni ametnikud: Marin Daniel (nõunik-sekretariaadijuhataja), Merle Kruusimägi (nõunik)

Kutsutud: Eestimaa Loomakaitse Liidu juhatuse liikmed Piret Tees ja Pille Tees ning liidu koordinaator Kristi Metsa (1. päevakorrapunkt)

Päevakord:

1. Kollektiivse pöördumise „Keelame koerte ketis pidamise“ arutelu jätkamine
2. Info ja muud küsimused

1. Kollektiivse pöördumise „Keelame koerte ketis pidamise“ arutelu jätkamine

Urmas Kruuse juhatas sisse päevakorrapunkti arutelu ja tutvustas külalisi.

Kristi Metsa andis ülevaate kollektiivsest pöördumisest (protokoll lisa).

Maido Ruusmann küsis, kuidas on Euroopa Liidu teistes riikides reguleeritud koerte ketis pidamine. Lisaks küsis ta, kas ja kuidas peaks reguleerima koerte aedikutes pidamist.

Pille Tees vastas, et kui keelatakse koerte ketis pidamine, aga koerte pidamine väikeses aedikus oleks lubatud, siis see ei lahenda olukorda. 2020. aastal algatatud AITAB! kampaaniaga nähakse ette lemmikloomade regulatsiooni ülevaatamist. Hetkel arutatava pöördumisega nähakse peale ketis pidamise keelustamise ette, et kehtestada miinimumnõuded koertega tegelemiseks (kui tihti ja kui palju peab loomaomanik võimaldama loomale sotsiaalset suhtlust ja liikumist) ning keelata koerte pidamine asukohtades, kus inimesed püsivalt ei ela. Üha rohkem läänერიike on nii tegemas ning ka üha rohkem Eesti inimesi ei aktsepteeri enam koerte ketis pidamist.

Arvo Aller küsis, kas seda temaatikat saaks laiendada ka korterites peetavatele loomadele. Tõenäoliselt peetakse koeri rohkem ketis maapiirkonnas, aga suureks probleemiks võib olla linnapiirkonnas korterites peetavate koertega, kes elavad piiratud alal ning on tihti terve päev toas kinni.

Kristi Metsa vastas, et see on probleemikoht, aga tihti saavad korterites peetavad koerad rohkem liikuda kui ketis peetav koer.

Pille Tees lisas, et liit ei näe, mis toimub korteriseinte vahel. Liiduni jõuavad need juhtumid siis,

kui seal on tekkinud juba loomade koloonia.

Piret Tees sõnas, et loomade puurispidamine korterites on väga levinud. Hetkel on keeruline hinnata, kui suur see probleem on, kuna korteriseinte vahele võõrad inimesed ei näe.

Rene Kokk küsis, kuidas peaks kontrollima seda, kui seaduse muutmisel keelatakse koerte pidamine asukohtades, kus inimesed püsivalt ei ela. Ta küsis ka, kas täielikult peaks olema välistatud koerte trossi otsas pidamine. Kui nt koer on 5m trossi otsas, siis ta saab endiselt suurel alal liikuda. Kui inimene on väärastunud, siis tema puhul ei ole vahet, kas ketis pidamine on keelatud või mitte.

Kristi Metsa vastas, et inimene paneb koera ketti, kuna vabalt liikudes koer segab teda (nt hüppab külaliste peale). Koer pannakse ka samal eesmärgil trossi otsa ning koer ei saa sel juhul vabalt liikuda.

Rene Kokk sõnas, et tema hinnangul ei ole see alati tõsi. Koera võidakse kasutada valvekoerana ning kui ta on trossi otsas, siis võib tross olla väga pikk ning koer saab suurel alal liikuda.

Pille Tees sõnas, et Eestis on nõue, et kui koer on ketis või trossis, siis ta peab hakkama saama 40m² maa-alal. Väärastunud inimene ei võta koera, kui koerte pidamisnõuded on piisavalt ranged. Enamike inimeste jaoks, kes peavad koera ketis, täidab koer valvefunktsiooni. On teada palju kohti, kus koerad on aastaid üksi elanud. Koer on pandud justkui valvama lagunevaid maju. Kui seal koer hüppab üle kuudi ning ta kett jääb kuhugi kinni, siis koer jääb sinna rippuma. On realselt kontrollitav, kas kinnistul keegi elab või mitte.

Rene Kokk märkis, et tema hinnangul tuleks jätta see paindlikuks. On palju inimesi, kes peavad enda alalises elukohas koera, kes on terve päev seal üksi. Koera võidakse pidada mitmealalises elukohas valve eesmärgil ning tema eest käiakse palju rohkem hoolitsemas kui inimese alalises kohas peetava koera eest.

Piret Tees selgitas, et ketikoerale ei tagata mingisuguseid elementaarseid nõudeid. Kui inimene paneb koera juba ketti, siis ei ole ta valmis tagama talle muid nõudeid. Nt kes viitsib koerale aediku ehitada, viitsib temaga ka jalutamas käia.

Züleyxa Izmailova selgitas, et tema pooldab seda petitsiooni. Eesti ühiskond on täna jõudnud punkti, kus ei aktsepteerita selliseid loomapidamisnõudeid. Riik peaks samuti näitama, et loomadesse peab väärikalt suhtuma. Ei ole õigustatud väide, et koer on valvekoer. Sel juhul peab inimene hankima omale valvesüsteemi.

Andrus Seeme küsis, kas on mõeldud minna järk-järgult edasi, mitte kohe keelata koerte ketis pidamine (nt laiendada olemasolevaid nõudeid).

Pille Tees märkis, et on juhtum kohtupraktikast, kus leiti, et kehtivat regulatsiooni on võimalik tõlgendada nii, et ketis peetavat koera võib pidada väiksemal territooriumil kui 40m². On olukord, kus loomaomanik väidab, et ta jalutab iga päev oma koeri aedikus, seega ei ole tema koerad alaliselt ketis ja neile ei pea tagama 40m² nõuet. Samas ei jõua Põllumajandus- ja Toiduameti ametnikud olla selle inimese juures terve päev, et kontrollida, kas öeldu vastab tõele. Seega ei jõua riik kehtivate nõuete täitmist kontrollida. Täieliku keelu kontrollimine oleks lihtsam kui vahepealse variandi kontrollimine.

Maido Ruusmann küsis, kuidas tagada seaduse muutmisel koerte püsimine suurel kinnistul. Lisaks ei tasu alahinnata seda, et maapiirkonnas peetakse koeri turvalisuse kaalutlusel.

Kristi Metsa sõnas, et koer ei ole kohustus. Suurele kinnistule saab ehitada osalise aia. Aed ei pea ümber kogu kinnistu olema. Oluline on koeraga aktiivselt tegeleda ja regulaarselt jalutamas käia.

Piret Tees lisas, et turvalisus ei eelda koera ketti panemist. Kinnistule saab ehitada aia. Ketis pidamise keelu saab määrata üleminekuajana (antakse inimestele üleminekuks nt paar aastat aega). Sel juhul inimesed mõistavad, et koera võtmisel on vaja teha investeeringuid, ning loodetavasti lõppeksid sel juhul ka inimeste emotsioonistud.

Aleksei Jevgrafov sõnas, et tema pooldab koerte ketis pidamise keelustamist. Mõned aastad tagasi muudeti Narvas koduloomade pidamise korda ning tekkis mure, kuidas tagada, et loomaomanikud koristaksid oma lemmikute väljaheiteid.

Kristi Metsa vastas, et saab kaasata tähelepanelikke linnakodanikke, kes teavitavad linna loomaomanikest, kes ei korista oma lemmikute järelt. Selleks on aga vaja luua teavituskanal ning inimesed peavad sellest teadma.

Urmas Kruuse sõnas, et ta on täna optimistlikum kui varem, et pöördumises tehtud ettepanekud võiksid realiseeruda. Vabariigi Valitsuse tegevusplaanis on mitmeid uusi punkte, mis puudutavad loomade heaolu. Oluline on loomade heaolu teemat vaadata laialt, mitte vaid ketis pidamise aspektist. Maaeluministeerium on käinud komisjonile oma plaane tutvustamas ning komisjon on sellele tähelepanu juhtinud. Komisjon plaanib kollektiivse pöördumise menetlemise käigus kuulata veel erinevaid eksperte, tutvuda kohtupraktikaga, millele eelpool viidati, ning hoida end kursis ka valitsuse tegevusplaanis olevate loomaheaolu käsitlevate regulatsioonide väljatöötamise raames toimuva ministeeriumipoolse kaasamisprotsessiga.

Kristi Metsa rõhutas, et loomade heaolu puudutavad regulatsioonid tuleks koostada nii, et neid oleks võimalikult lihtne kontrollida. See vähendaks ka ametnike koormust.

Urmas Kruuse tänas külalisi arutelul osalemise ja küsimustele vastamise eest.

Otsustati:

1.1. Jätkata arutelu komisjonis (konsensus: Arvo Aller, Züleyxa Izmailova, Aleksei Jevgrafov, Rene Kokk, Urmas Kruuse, Mairo Ruusmann, Andrus Seeme).

2. Info ja muud küsimused

Infot ja muid küsimusi ei olnud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Kruuse
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Kiia Väli
protokollija